

Historikk og kunnskaps- perspektiver

Ved

Karl Johan Johansen

Agenda

- Hva handler sosialt entreprenørskap om
- Historikk
  - Internasjonal utvikling
  - Utvikling i Norge
- Ulike perspektiver
- Kjernekompetanse

Hva handler sosialt entreprenørskap om?

Gjennom historien har sosiale entreprenører spilt en viktig rolle i å utforske nye måter å løse samfunnsproblemer på, samtidig som de balanserer mellom økonomisk bærekraft og sosial innvirkning.

Utviklingen av feltet har ført til en større bevissthet om verdien av å kombinere entreprenørskap med sosialt engasjement for å skape en bedre verden

Sosialt entreprenørskap handler om: å bruke entreprenørielle prinsipper og tilnærminger for å løse samfunnsproblemer og drive positiv endring. Dette feltet innebærer å skape innovative løsninger som adresserer sosiale, miljømessige eller kulturelle utfordringer.

Historikk

Problemstilling:

Hvor langt tilbake i historien skal man gå?

«Sosialt entreprenørskap» kan spores tilbake gjennom flere århundrer, men begrepet og konseptet har fått økt oppmerksomhet og utvikling i de siste tiårene.

[Thomas Angels stiftelse](#)

Historikk SE

Førmoderne tid:

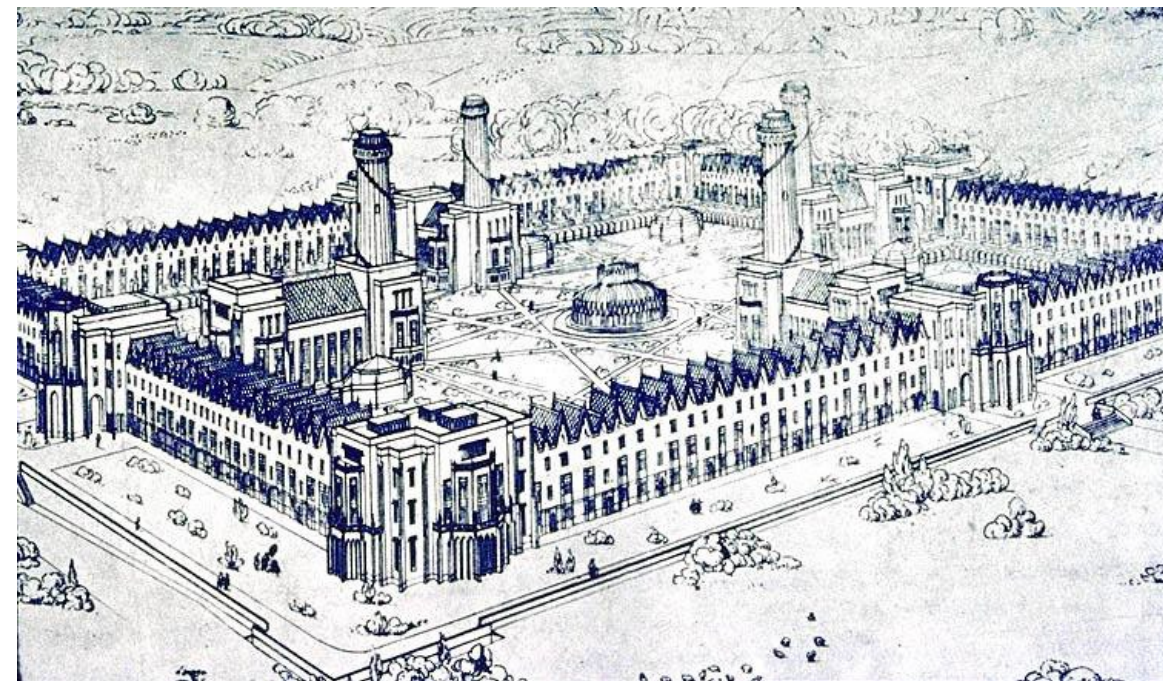
Selv om begrepet "sosialt entreprenørskap" ikke ble brukt, finner vi eksempler på enkeltpersoner og grupper som arbeidet for sosial endring gjennom innovative tilnæringer for å forbedre livet til de mindre privilegerte. (veldedige organisasjoner, religiøse bevegelser, politiske bevegelser)

18. og 19. århundre:

Industrialiseringen førte til store sosiale utfordringer, og enkeltpersoner som i **Robert Owen** (Wales, Cooperativer) og **John Ruskin** (kunstner) var tidlige talspersoner for ideer om bedre arbeidsforhold, sosial rettferdighet og samfunnsforbedring. Disse tidlige aktørene kan sees som forløpere for dagens sosiale entreprenører.

20. århundre:

Filantropi og veldedighet var sentrale i det 20. århundres forsøk på å løse samfunnsproblemer (**Bill Gates**). Imidlertid begynte tanken om å kombinere forretningsmodeller med sosialt engasjement å ta form. **Dr. Muhammad Yunus** er kjent for å grunnlegge Grameen Bank på 1970-tallet, som introduserte konseptet mikrokreditt for å hjelpe fattige mennesker i Bangladesh å starte egne virksomheter.

Historikk forts..

1980-1990-årene: økt fokus på sosialt entreprenørskap som en strategi for å løse samfunnsproblemer. Ashoka, grunnlagt av Bill Drayton i 1980, spilte en viktig rolle. [Ashoka](#) identifiserte og støttet sosiale entreprenører over hele verden, og en global bevegelse.

2000-årene: Sosialt entreprenørskap anerkjent som en egen sektor, flere nettverk, organisasjoner fokuserte på feltet. Mange universiteter begynte å tilby programmer og kurs innen sosialt entreprenørskap. Økt interesse fra investorer i næringslivet for sosiale entreprenører.

Nåværende tid: Sosialt entreprenørskap vokser som global bevegelse. Selskaper, organisasjoner og enkeltpersoner integrerer sosiale og miljømessige mål i forretningsmodellene. Økt aksept for behovet for å møte strukturelle problemer og ulikheter i samfunnet gjennom sosialt entreprenørskap.

The world is defined by change and requires a new mindset.

Ashoka envisions a world in which everyone is a changemaker:

a world where all citizens are powerful and contribute to change in positive ways.

Founded	Elected	Fellows from	Employees
1980	4,000+	95+	300+
See how our story began	Ashoka Fellows.	Countries	Come join our team

Ulike perspektiver

Det er flere ulike perspektiver på sosialt entreprenørskap avhengig av hvordan man vurderer det.

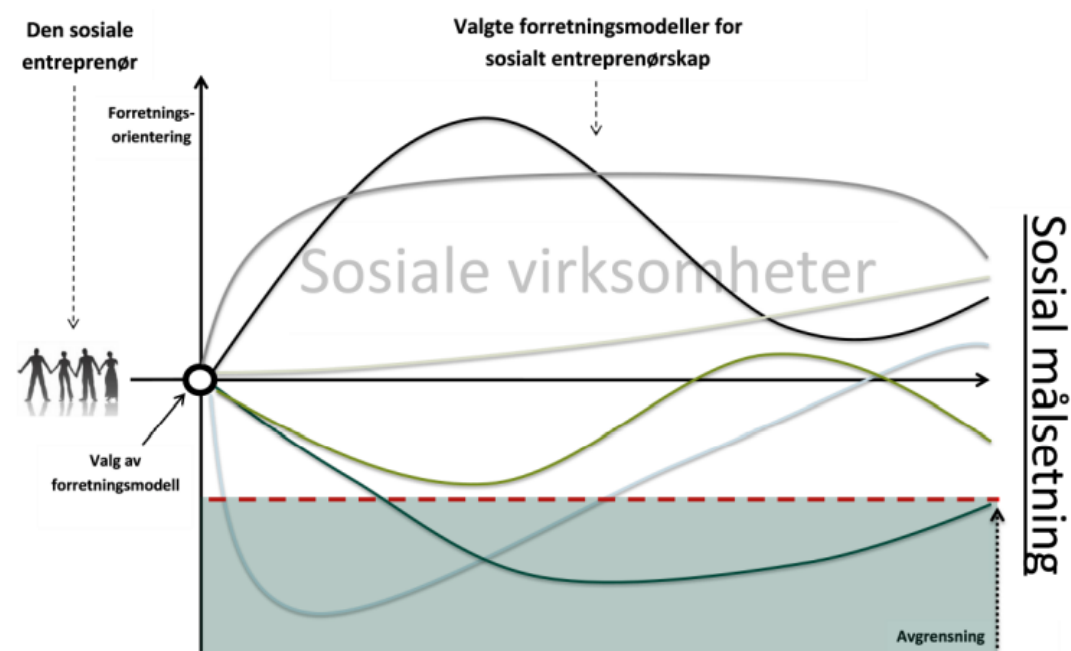

Det er viktig å merke seg at disse perspektivene ikke er gjensidig utelukkende, og mange sosiale entreprenører og prosjekter kan omfavne flere av disse tilnærmingene samtidig.

Innovasjon Næringsliv
Sosial investering Not-for-profit
Sosialt entreprenørskap
Frivillig sektor Samfunnsansvar
Nye løsninger Samspill
Partnerskap Samarbeid
Teknologi

Forretningsperspektivet

- Dette perspektivet fokuserer på å bygge bærekraftige forretningsmodeller som samtidig løser samfunnsproblemer.
- Sosiale entreprenører ser på utfordringer som muligheter for å utvikle produkter eller tjenester som ikke bare genererer inntekter, men også har en positiv innvirkning på samfunnet.
- Det forretningsorienterte perspektivet på sosialt entreprenørskap kombinerer prinsippene fra entreprenørskap med forretningsstrategier for å adressere samfunnsproblemer på en bærekraftig og lønnsom måte.
- Dette perspektivet fokuserer på å skape verdier gjennom innovative forretningsmodeller samtidig som det har en positiv samfunnsinnvirkning. Her er noen nøkkelaspekter ved det forretningsorienterte perspektivet på sosialt entreprenørskap:
- Det forretningsorienterte perspektivet på sosialt entreprenørskap søker å balansere økonomiske mål med sosialt ansvar. Målet er å bygge lønnsomme virksomheter som ikke bare skaper verdier for eierne, men også for samfunnet som helhet.

Forretningsmessig perspektiv

Her er noen sentrale aspekter ved det forretningsmessige perspektivet på sosialt entreprenørskap:

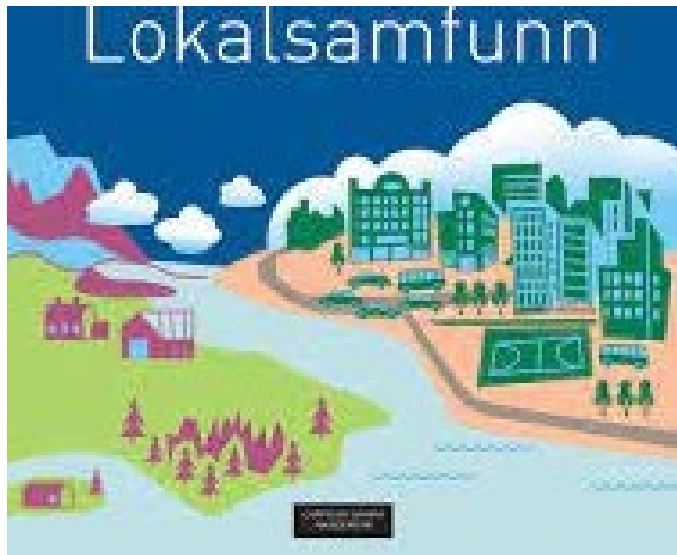
- Lønnsomhet som formål/delmål
- Bærekraftig inntektsgenerering
- Forretningsmodellinnovasjon
- Markedsbasert tilnærming
- Finansiering og investering
- Skalering
- Effektivitet og resultater
- Egenfinansiering
- Konkurransedyktighet
- Risikostyring

Samfunnsmessig perspektiv

- Setter samfunnsendring i forgrunnen og å finne løsninger som adresserer spesifikke behov i samfunnet, for eksempel fattigdom, tilgang til utdanning, helsevesen, og miljøvern.
- Suksess måles oppnås i samfunnsforbedringen, uavhengig av økonomisk lønnsomhet.
- Legger vekt på å skape en positiv og meningsfull samfunnsinnvirkning gjennom virksomhet og innovative tilnærminger.
- Prioritere samfunnets behov og interesser over profittmaksimering og å arbeide for å løse samfunnsproblemer på en bærekraftig måte.
- Bruke virksomheter som en kraft for positiv forandring og sosial utvikling.
- Forståelse av samfunnsbehov, empati og en engasjert tilnærming for å skape en bedre fremtid for alle.

Samfunnsmessig perspektiv

Her er noen nøkkelaspekter ved det samfunnsorienterte perspektivet på sosialt entreprenørskap:

- Måltrettet sosial innvirkning
- Sosial bærekraft
- Lokal kontekst og kultur.
- Empowerment og deltakelse.
- Verdibasert virksomhet
- Eksperimentering og tilpasning.
- Langsiktig perspektiv.
- Åpenhet og deling
- Etisk forretning
- Endring på systemnivå

Innovasjonsperspektiv

- Utvikling av nye og innovative tilnærminger for å løse samfunnsproblemer.
- Nye teknologier, prosesser eller organisasjonsmodeller og metoder som gir bedre løsninger.
- Fokuserer på å utvikle kreative og nyskapende løsninger for å møte samfunnsproblemer på en mer effektiv, bærekraftig og skalerbar måte.
- Tenke utenfor boksen og bruke ny teknologi, nye tilnærminger og nye forretningsmodeller for å skape positive endringer.
- Utfordrer sosiale entreprenører til å tenke kreativt, til ta risiko og prøve nye tilnærminger som kan føre til samfunnsendringer.
- Krever en åpenhet for endring og en vilje til å utforske nye veier for å løse samfunnsproblemer.

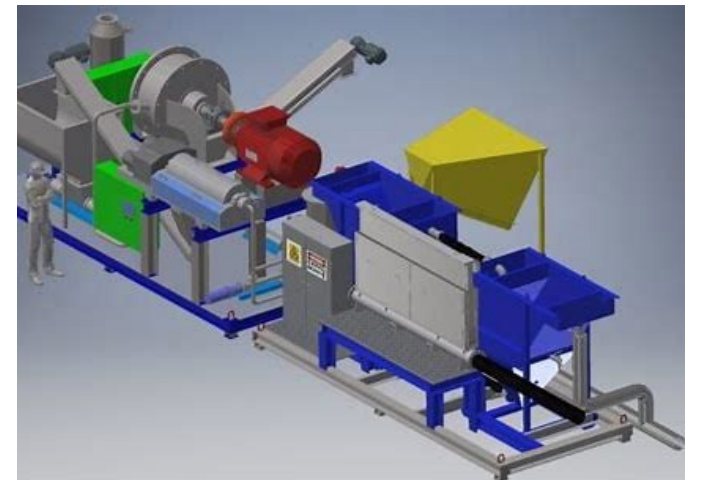

Innovasjonsperspektiv

Her er noen sentrale aspekter ved innovasjonsperspektivet på sosialt entreprenørskap:

- Problemredefinering
- Teknologisk innovasjon.
- Prosessinnovasjon
- Produkt- og tjenesteutvikling
- Forretningsmodellinnovasjon
- Kollaborativ innovasjon
- Markedsbasert tilnærming
- Læring og tilpasning
- Fremtidsperspektiv
- Skalering

Endringsperspektiv

Skape dypere strukturelle og institusjonelle endringer i samfunnet. Påvirke politikk, lovverk og systemer for å skape en mer rettferdig og inkluderende samfunnsstruktur.

Påvirke strukturelle problemer og skape positive endringer på systemnivå og kan ha en dyp og varig innvirkning på samfunnet.

Endringsperspektivet utfordrer status quo og strekker seg utover kortsiktige løsninger for å adressere de roten til samfunnsproblemer.

Endringsperspektiv

- Her er noen sentrale aspekter ved endringsperspektivet på sosialt entreprenørskap:
- Systemanalyse
- Strukturell påvirkning
- Lobbying og politisk deltakelse
- Kapitalisering av kriser
- Systemisk innovasjon
- Langsiktig engasjement
- Bevissthet om makt:

Samarbeidsperspektiv

- En kollektiv innsats der ulike aktører som non-profit-organisasjoner, private sektor, myndigheter og frivillige samarbeider for å løse komplekse samfunnsproblemer.
- Anerkjennelse verdien av samarbeid mellom ulike aktører for å løse komplekse samfunnsproblemer.
- Bygge partnerskap, samle ressurser og kombinere kompetanse fra ulike sektorer for å oppnå større innvirkning og bærekraftige løsninger.
- Kan være utfordrende og komplekst å håndtere ulike interesser, kommunisere effektivt og bygge tillit mellom ulike aktører kan kreve tid og innsats.
- Evnen til å administrere samarbeid og partnerskap en viktig ferdighet for sosiale entreprenører

---

Samarbeidsperspektiv

Her er noen sentrale aspekter ved samarbeidsperspektivet innenfor sosialt entreprenørskap:

- Tverrsektoriell samarbeid
- Kunnskapsutveksling
- Skalering
- Økt påvirkning
- Synergieffekter
- Økt legitimitet
- Søke bred støtte: